



**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2023. december 9–15.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**



Tartalomjegyzék:

Évértékelő sajtótájékoztatót tartott Vlagyimir Putyin. Az elnöki kampány kezdete?	4
Kelet-Ázsia	7
Dél-Ázsia	11
Délkelet-Ázsia	15
Közel-Kelet	19
Oroszország és a posztsovjet térség	23
Impresszum	28

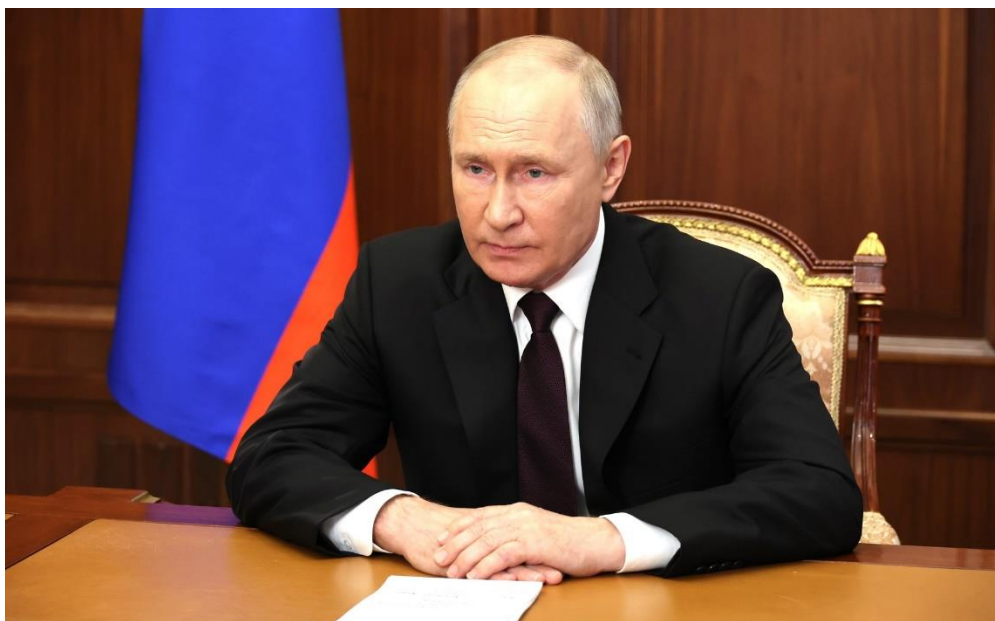


EURASIA
CENTER

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Évértékelő sajtótájékoztatót tartott Vlagyimir Putyin. Az elnöki kampány kezdete?

Seremet Sándor



Évértékelő sajtótájékoztatót tartott Vlagyimir Putyin. Az elnöki kampány kezdete?

Bár világpolitikai szempontból nem meghatározó, mégis sokan várták Vlagyimir Putyin orosz elnök évértékelő élő bejelentkezését és sajtótájékoztatóját. Idén december 14-én tartott az orosz elnök egy több mint négy órás élő bejelentkezést, amelyen mind az újságírók, mind az állampolgárok is feltehették kérdéseiket az elnöknek. Az ilyen jellegű eseményeknek igen hosszú hagyománya van Oroszországban, ugyanis már 2001-óta rendszeresen megtartják azokat. Ez alól csak néhány év volt kivétel. Így például tavaly, 2022-ben sem tartották meg ezeket.

Az elnöki sajtótájékoztató és az élő bejelentkezés (Prjamaja Linyija – azaz egyenes vonal) korábban két különböző esemény volt, azonban 2020-ban és idén ezeket összevonták. Az [idei](#) tehát az első az orosz-ukrán háború kitörése óta. Sokan grandiózus bejelentéseket vártak az elnöktől, amelyekből következtetéseket lehet majd levonni a jövőbeli orosz tervekről, ez azonban elmaradt. A több mint négy órás rendezvény során több mint 80 kérdés hangzott el, és ezek többségére pozitív eredmény alapú megnyugtató válasz érkezett. A német Gerhardt Mangott [megfogalmazásában](#) „rózsaszín ködben” zajlott az évértékelő sajtótájékoztató.

Az orosz elnök természetesen kitért az ország gazdasági helyzetére, az orosz-ukrán háborúra, az orosz-nyugati, és az orosz-kínai viszonyra is. Az orosz politikai vezetés hagyományaihoz híven hozzászólásai eredményfókuszúak voltak és bizonyos fokig „atyáskodóak” ugyanis egy olyan vezető képét igyekezett kelteni, aki minden gondot megold, amennyiben azok a tudomására jutnak. Utóbbinak igen teátrális jellege van, de a szavazók egy bizonyos rétegével szemben hatásosnak bizonyul.

Putyin szerint a speciális katonai művelet a tervek szerint halad, céljai pedig [nem változtak](#): Ukrajna denacifikálása, demilitarizálása és semleges státuszának rögzítése. A háborút értékelve felmerült a béketárgyalások lehetősége is, ezzel kapcsolatban Putyin álláspontja változatlan: a háborúnak akkor lesz vége, amikor Oroszország elérte a céljait. Bár a tárgyalásoktól önmagában nem zárkózna el, azok értelmét azonban nem látja. Itt a 2022-es [isztambuli tárgyalások kudarca](#) került szóba, amelyek értelmében bizonyos eredményeket sikerült volna elérni, ezeket azonban mégsem sikerült végül véghez vinni, a jelenlegi hírek szerint Boris Johnson beavatkozása miatt. A háború kapcsán felmerült továbbá a mozgósítás kérdése is, amellyel kapcsolatban Putyin leszögezte, hogy további mozgósításra nincs szükség, mivel a jelentkező önkéntesek és a már szerződött katonák száma elegendő.

A nyugattal való viszony rendezésének lehetőségével kapcsolatban Putyin [elmondta](#), hogy az Európai Unió saját kárára tartja fenn a kialakult helyzetet. Brüsszel, véleménye szerint csak némán figyel az Egyesült Államok tevékenységét. Európában szerinte „Nagyrészt elvesztették szuverenitásukat, és saját kárukra hoznak döntéseket. Külsőleg úgy viselkednek, mint de Gaulle tábornok, aki fegyverrel a kézben harcolt a megszállók ellen. De a gyakorlatban úgy viselkednek, mint Petain marsall, aki alávetette magát a megszállók akarátának.” Ezzel együtt kész rendezni a viszonyt Európával és az Egyesült Államokkal is. Utóbbit szükséges országnak titulálta a világban, amelynek viszont saját birodalmi politikája zavaró. Továbbra is úgy véli, hogy Európában és az Egyesült Államokban is sokan vannak akik Oroszországgal értenek egyet mind a világrendi átalakulások, mind a hagyományos értékek megőrzése terén. Említésre

került Orbán Viktor és Robert Fico is, akik Putyin szerint az egyedüli nemzeti érdekek mentén politizáló politikusok, úgy, hogy közben egyáltalán nem oroszpartiak.

Nem kerülte el a kérdezők figyelmét Kína sem. Természetesen a válaszok mind a közös sikerek elérése mentén csoportosultak, komoly hangsúlyt helyezve a stratégiai együttműködés nyolc fő csapásvonalára, valamint Moszkva és Peking baráti közeledésének békés alapjaira. A két ország Putyin szerint ugyanis nem valaki ellen barátkozik, nem blokkosodni kívánnak, hanem kölcsönösen előnyös feltételek kivívására törekednek.

Az idei évértékelőből kimaradtak a grandiózus tervek, vagy bejelentések. Az egyedüli valóban virális elem egy a Szentpétervári Egyetem diákja által készített [videóhívás](#) volt amelyben az MI által készített Putyin képmás alakjában tett fel kérdést az elnöknek a saját hangján arról, hogy mit gondol a Mesterséges Intelligencia fejlődéséről és veszélyesnek tartja-e azt.

Összességében elmondható, hogy Putyin elnök idei évértékelő beszéde az elmúlt időszaknak az orosz sikerek szempontjából történő összefoglalója volt, amely során azt igyekezett demonstrálni, hogy Oroszország szembenállása a nyugattal igazolt és egyelőre nyeresre áll benne. Gazdasága stabil maradt és a kivetett szankciók nagyobb mértékben károsak az EU-ra mint Oroszországra. Putyin, lévén hogy indul a 2024-ben esedékes választásokon, komoly hangsúlyt próbál helyezni a pozitív eseményekre, hiszen évértékelő beszédét sokan már az elnökválasztási kampány részének tekintik.

A gyorselemzést készítette: **Seremet Sándor**



EURASIA
CENTER

► KELET-ÁZSIA



Kelet-Ázsia

Kína gazdasága a növekedés jeleit mutatja a nagyobb kibocsátás és kiskereskedelmi forgalom miatt

Nikkei Asia, CK Tan, 2023. december 15.

Kína gazdasága a szerény növekedés jeleit mutatta novemberben, mivel a kibocsátás és a fogyasztói kiadások nőttek, miközben az ingatlanpiac továbbra is gyenge maradt annak ellenére, hogy a kormány több támogatást ígért. Az ipari termelés 6,6%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest – közölte a Kínai Statisztikai Hivatal, szemben az októberi 4,6%-kal. A kiskereskedelmi forgalom 10,1%-kal nőtt az előző havi 7,6%-ról, elsősorban az élelmiszer-szolgáltatások, nem pedig az áruk iránti kereslet miatt. Az ingatlanpiac azonban továbbra is csökkentette a teljes állóeszköz-beruházást, amely 2,9%-kal bővült az év első 11 hónapjában, köszönhetően az infrastrukturális és gyártási kiadásoknak. A lakásárindex éves összevetésben 0,2%-ot esett novemberben, az ingatlanbefektetések pedig 9,4%-kal estek vissza az év első 11 hónapjában.

Forrás: [China's economy shows signs of growth on higher output, retail sales](#)

Kína foglalkoztatási helyzete tovább javult

Xinhua, 2023. december 15.

Kína foglalkoztatási helyzete stabil teljesítményt nyújtott, miközben folyamatosan javulást mutat – mondta a Kínai Országos Statisztikai Hivatal. Az ország városi munkanélküliségi rátája novemberben harmadik hónapja 5%-on maradt – közölte Liu Aihua a Kínai Országos Statisztikai Hivatal szóvivője. Liu szerint januártól novemberig az átlagos városi munkanélküliségi ráta 5,2% volt, 0,4%-kal alacsonyabb, mint az előző év azonos időszakában.

Forrás: [China's employment situation continues to improve](#)

Japán 3 millió dollárt ígér a menekültek oktatására

Japan Today, 2023. december 15.

Japán mintegy 3 millió dollárt ajánl fel a menekültek oktatását biztosító globális alapnak, Yoko Kamikawa külügyminiszter további támogatást ígért a lakóhelyüket elhagyni kényszerülteknek az Ukrajnában és a Gázai övezet palesztin területén zajló háborúk közepette. "Japán oktatáson és szakképzésen keresztül segíti a menekülteket és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek függetlenné válását. Erősen bátorítjuk őket, hogy fejlesszék képességeiket, hogy hozzájárulhassanak a békéhez és az újjáépítéshez otthon," – mondta a genfi Globális Menekültügyi Fórumon tett beszédében Kamikawa.

Forrás: [Japan pledges \\$3 million to provide education for refugees](#)

Hollandia és Dél-Korea megállapodott az atomenergia terén való együttműködésről

Heekyong Yang & Toby Sterling, Reuters, 2023. december 13.

Hollandia és Dél-Korea megállapodást írt alá az atomenergiával kapcsolatos együttműködésről, beleértve a Korea Hydro (KRHYDR.UL) megvalósíthatósági tanulmányát egy új atomerőmű hollandiai építésére vonatkozóan. A holland kormány 2035-ig egy új atomerőmű építését tervezi, és egy másikat fontolgat, a bejelentés Yoon Suk Yeol dél-koreai elnök állami látogatásának részeként tették. A két ország együttműködést tervez az "atomerőművek építése és üzemeltetése, berendezésszállítás, technológiafejlesztés, például kis moduláris reaktorok", valamint a biztonság és az oktatás terén – közölte a dél-koreai Ipari Minisztérium. Yoon látogatása alatt, amely 1961 óta az első hollandiai állami látogatás volt dél-koreai elnök részéről, a két kormány megállapodást írt alá a kereskedelmi kapcsolatok javításáról is, különös tekintettel a félvezetőiparra és az ellátási láncokra.

Forrás: [Netherlands, South Korea agree to cooperate on nuclear power](#)

Gyors fejlődést produkál Kína kereskedelmi űripara

Xinhua, 2023. december 14.

A kínai kereskedelmi űripar jelentős áttörést ért el 2023-ban egy sor sikeres rakétakilövéssel. Ezek egyike múlt vasárnap történt az északnyugat-kínai Jiuquan Satellite Launch Centerben, ahol az SQX-2Y nevű kínai kereskedelmi újrafelhasználható rakéta sikeresen végrehajtotta második repülési tesztküldetését. A folyékony oxigénes metánmotorral meghajtott rakétát a Beijing Interstellar Glory Space Technology Ltd., ismertebb nevén iSpace fejlesztette ki. Sikeresen teljesített egy függőleges fel- és leszállási tesztet is november 2-án. Eközben december 9-én a Zhuque-2 Y-3 hordozórakétát a Jiuquan Satellite Launch Centerből lőtték a világűrbe. Ugyanez az indítóközpont december 5-én is aktivitást mutatott, amikor Kína felbocsátott egy CERES-1 Y9 hordozórakétát, két új műholdat küldött a tervezett pályára, és ezzel a CERES-1 rakétasorozat 11. repülési küldetését jelentette. A december első tíz napjában végrehajtott rakétaindítások a kínai kereskedelmi űripar gyors fejlődésének megerősítése. Mindezek nem valósulhattak volna meg kormányzati támogatás nélkül. 2014-ben a kínai kormány megnyitotta az ország űrszektorát a magánberuházások előtt, és röviddel ezután számos repülőgépipari startup alapított.

Forrás: [China Focus: Accelerating pace of China's commercial space industry development](#)

Japán rekordértékű tőkekiadást könyvelhet el 2023-ban is Nikkei Asia, 2023. december 15.

A nagy japán vállalatok tőkebefektetései a 2024 márciusáig tartó 2023-as pénzügyi évben elérhetik a 31,9 ezermilliárd jen (213 milliárd dollár) értéket, ami immár második éve döntene rekordot. Az üzemekre és berendezésekre fordított kiadások az előrejelzések szerint összességében 17,3%-kal emelkednek az előző évhez képest, ami az elektromos járművek (EV) gyártása és az adatközpontok iránti keresletnek köszönhető, mivel a mesterséges intelligencia (AI) széles körben elterjedt. A félévente végzett felmérés 874 tőzsdén jegyzett és 100 millió jen vagy azt meghaladó tőkével rendelkező cégtől gyűjtötte össze a japán és tengerentúli tőkebefektetések adatait. A feldolgozóipar 21,0%-kal, a nem feldolgozóipar 11,5%-kal növelte a tervezett beruházásokat. Iparágat tekintve csak négy ágazat – a papír- és cellulóz, az ingatlanszektor, az építőipar és a bányászat – irányoz elő kevesebb tőkekiadást, mint az előző évben. Az autógyártók belföldön és külföldön egyaránt növelik az elektromos járművek és autóakkumulátorok gyártási kapacitását.

Forrás: [Japan Inc. sees record capital spending in fiscal 2023, led by EV, AI](#)



EURASIA
CENTER

► DÉL-ÁZSIA



Dél-Ázsia

A Tata India legnagyobb iPhone-gyártó üzemét építi Tamil Nadu államban Hosurban

Vaishnawi Sinha, Hindustan Times, 2023. december 10.

Az Apple-termékek dél-ázsiai gyártásának fellendítése érdekében a Tata India legnagyobb iPhone-összeszerelő üzemét készül felépíteni Tamil Naduban. Az iPhone-gyár várhatóan több mint 20 összeszerelő sorral rendelkezik majd, és két éven belül több mint 50 000 munkavállalónak adna munkát – közölték a Bloomberg forrásai. A cél az, hogy a telephely 12-18 hónapon belül működőképes legyen. Mivel a tamil nadui iPhone-összeszerelő üzem várhatóan 2024 végére lesz aktív, az Apple okostelefonok ára csökkenhet a telefonok helyi gyártásának fellendülése miatt, ami tovább fokozhatja az Apple és a Samsung közötti versenyt. A Tata Electronicsnak már van egy jelentős gyártóüzeme Hosurban, amely több mint 5000 alkalmazottat foglalkoztat. Az üzem feladata az iPhone-ok külső tokjainak gyártása. A hírek szerint a Tata Electronics már megkezdte a munkaerő-felvételt a tamil nadui üzembe, szem előtt tartva az iPhone-gyártás potenciális fellendülését Indiában.

Forrás: [Tata to build India's biggest iPhone manufacturing plant in Tamil Nadu's Hosur: Report](#)

A pakisztáni jegybank a piaci várakozásoknak megfelelően 22%-on tartotta az irányadó kamatlábat

Mariam Umar Farooq, Pakistan Today, 2023. december 12.

A Pakisztáni Állami Bank (SBP) a Monetáris Politikai Bizottság (MPC) december 12-i ülésén úgy döntött, hogy az irányadó kamatlábat változatlanul 22%-on tartja. A döntés összhangban van a legtöbb elemző várakozásával. A központi bank legutóbb júniusban, a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) kötött megállapodást megelőző rendkívüli ülésen emelte az irányadó kamatlábat 100 bázisponttal 22%-ra. Azóta a július 31-én, szeptember 14-én, október 30-án és december 12-én tartott üléseken fenntartotta a kamatlábat. Az MPC továbbra is arra számít, hogy a 2024-es pénzügyi év második felében a visszafogott aggregált kereslet, az enyhülő kínálati korlátok, a nemzetközi nyersanyagárak mérséklődése és a kedvező bázishatás miatt a teljes infláció jelentősen csökkenni fog. Ez összhangban van az elemzői várakozásokkal. A Topline Securities e hónap elején kiadott jelentésében azt írta, hogy az infláció várhatóan csökkenni fog, mivel a belföldi üzemanyagárak átlagosan 11%-kal csökkennek, a nemzetközi olajárak stabilak és a pakisztáni rúpia szeptember 5. óta 8,49%-kal erősödött a dollárral szemben. Mind az Arif Habib Limited, mind a Topline Securities arra számít, hogy a 2024-es pénzügyi évben az átlagos éves infláció 23-24% között marad, szemben a 2023-as pénzügyi év 29,2%-ával.

Forrás: [SBP maintains policy rate at 22%, in line with market expectations](#)

India aggódik a status quo miatt a bangladesi választásokon, mivel Kína az eredménytől függetlenül előnyös pozícióra tett szert

Vasudevan Sridharan, South China Morning Post, 2023. december 14.

Újdelhi kétségbeesetten szeretné, ha Sheikh Hasina bangladesi miniszterelnök megnyerné negyedik egymást követő ciklusát, miközben Kína a kereskedelmi kapcsolatokon keresztül folyamatosan növeli befolyását Dakkában. Banglades az egyetlen olyan ország Dél-Ázsiában, amely megbízható stratégiai partnernek mondható Újdelhi számára, mivel az összes többi ország az évek során fokozatosan kicsúszott India befolyási övezetéből. India és Banglades az elmúlt öt évtizedben mély politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatokat alakított ki. Így a bangladesi politikai dinamikában bekövetkező bármilyen jelentős változás azonnali hatást gyakorolna Indiára. „Sok forog kockán Újdelhi számára, mert a fő ellenzéki szereplőket – lényegében a Bangladesi Nacionalista Pártot és a Dzsamaat-e-Islamit – veszélyes iszlamista erőkné tekint, amelyek destabilizáló hatásúak lehetnek, ha hatalomra kerülnek, ami problémás következményekkel járhat India érdekeire nézve. India valójában sokkal inkább azt szeretné, ha az Awami Liga maradna hatalmon” – vélekedett Michael Kugelman a washingtoni székhelyű Wilson Központ Dél-Ázsiai Intézetének igazgatója.

Forrás: [India anxious for status quo in Bangladesh elections as China holds 'advantageous position' regardless of outcome](#)

A BRI zászlóshajója a Kína–Pakisztán Gazdasági Folyosó

Emna Ejaz Rafi, The Express Tribune, 2023. december 9.

A Kína-Pakisztán gazdasági folyosó (CPEC) a BRI zászlóshajóprojektje. Xi Jinping elnök szavaival élve: „A CPEC ott található, ahol a Selyemút gazdasági öv és a 21. századi tengeri selyemút találkozik”. A CPEC a társadalmi-gazdasági fejlődés korszakát nyitotta meg Pakisztán számára, mivel az energetikai projektek és az ipari növekedés fellendíti az ország gazdaságát. A gwadari tengeri kikötő fejlesztése Pakisztánt kereskedelmi csomóponttá teszi, mivel a Közép-Ázsiába irányuló és onnan érkező kereskedelem a legrövidebb útvonalon, Gwadaron keresztül fog haladni. Dél-Ázsiát és a regionális összekapcsolhatóság kilátásait tekintve a lehetőségek és a kihívások egyaránt jelen vannak. A tengeri kikötők építése és a gazdasági összeköttetés pozitív fejlemény a regionalizmus irányába. Ezzel szemben a konfliktusgeneráló megközelítések a szélsőségesség és a militánsok elleni küzdelemben gyengítik a gazdasági integráció esélyeit. India CPEC elleni tiltakozása és szabotázsaktikája veszélyezteti a regionális békét és fejlődést. Pakisztán a CPEC része, és a folyosó elengedhetetlen az ország gazdasági fejlődéséhez. Ahhoz azonban, hogy kihasználhassa az összeköttetés gazdasági hozadékát, Pakisztánnak szembe kell szállnia az ellenséges tendenciákkal, mind belföldön, mind külföldön. Az összes fontos regionális érdekelt fél tagságával rendelkező SCO platformot jelenthet az afgán stabilitás regionális megközelítése felé. Pakisztán Kelet-Ázsia politikája alapján a CPEC esetében a gazdasági integrációra helyeződik a hangsúly. A Kashgar és Gwadar közötti folyosó megnyitja a két régió közötti kereskedelmi kapcsolatokat, ezért Pakisztánnak erősítenie kell a gazdasági kapcsolatokat az ASEAN-nal is.

Forrás: [BRI and its flagship project CPEC](#)



EURASIA
CENTER

► DÉLKELET-ÁZSIA



Délkelet-Ázsia

Indonézia bizakodik, hogy az IEAEU szabadkereskedelmi tárgyalások 2024-ben lezárulnak

Indra Arief Priyadi, Antara News, 2023. december 16.

Indonézia bízik abban, hogy az Indonézia-Eurázsiai Gazdasági Unió szabadkereskedelmi megállapodásáról (IEAEU-FTA) szóló tárgyalások 2024-ben lezárulhatnak, miután a szellemi tulajdonról szóló fejezetről megállapodás született. „A két tárgyalócsoport által tanúsított rugalmasság lehetővé tette, hogy a szövegtárgyalások gyorsan haladjanak. Ez az eredmény a két fél együttműködésének és elkötelezettségének eredménye” – jegyezte meg Johni Martha, az indonéz Kereskedelmi Minisztérium kétoldalú tárgyalásokért felelős igazgatója. A szellemi tulajdonra vonatkozó fejezetről szóló megállapodással Indonézia és az EAEU eddig a kereskedelmi megállapodás két fejezetéről állapodott meg, de pozitív előrelépés történt az árukereskedelemtől, az e-kereskedelemtől, az áruk származására vonatkozó rendelkezésekről, valamint a jogi és intézményi kérdésekről folytatott megbeszéléseken is. „A tárgyalások jelenlegi ütemével Indonézia egyre közelebb kerül a piacra jutás kiterjesztéséhez és az EAEU-val való szorosabb együttműködés kiépítéséhez” – jelentette ki az indonéz delegációt vezető Martha. Az EAEU egy olyan gazdasági blokk, amely potenciális nem hagyományos piacot jelent Indonézia számára. Az EAEU a közép-ázsiai és kelet-európai országokba irányuló export fő belépési pontjaként is szolgálhat a délkelet-ázsiai ország exportőrei számára. Az EAEU Örményországból, Fehéroroszországból, Oroszországból, Kazahsztánból és Kirgizisztánból áll. A Kereskedelmi Minisztérium adatai szerint az Indonézia és az EAEU közötti teljes kereskedelem értéke tavaly elérte a 4,35 milliárd USD-t, ami 30,66%-os növekedést jelent a 2021-ben regisztrált 3,33 milliárd USD-hez képest.

Forrás: [Indonesia catat kemajuan perundingan dagang IEAEU-FTA](#)

Szingapúr és Japán környezetbarát digitális hajózási folyosót hoz létre

Singapore Business Review, 2023. december 17.

Szingapúr együttműködési megállapodást írt alá Japánnal a Szingapúr–Japán Zöld és Digitális Hajózási Folyosó létrehozásáról. Az együttműködés keretében a felek szabványokat és bevált gyakorlatokat dolgoznak ki, amelyek mindkét országban támogatják a szén-dioxid-mentesítést, a digitalizációt és a tengerhajózási ágazat növekedését. Az együttműködés keretében a szingapúri Tengerészeti és Kikötői Hatóság (MPA) hat japán kikötővel fog együttműködni, köztük a tokiói kikötővel, a jokohamai kikötővel, a kawasaki kikötővel, az oszakai kikötővel, a kobei kikötővel és a nagojai kikötővel. A partnerek ösztönözni fogják a kikötői infrastruktúra szén-dioxid-mentesítését célzó technológiák fejlesztését és bevezetését is. Mindkét ország azonosítani és alkalmazni fogja a kikötői vámkezelési folyamatok egyszerűsítésére szolgáló digitális megoldásokat, valamint információt cserélnek a tengeri kiberbiztonságról és a digitalizációról is.

Forrás: [SG, Japan to establish a green and digital shipping corridor](#)

Thaiföld célja, hogy 2024-re 300 milliárd bahttal növelje a kkv-k hozzájárulását az ország GDP-jéhez

MGROnline, 2023. december 14.

A thai kormány célja, hogy a kis- és középvállalkozások hozzájárulása az ország GDP-jéhez a következő évben 6,6 ezermilliárd bahtra (mintegy 188 milliárd USD) emelkedjen. Ez a folyó évhez képest várhatóan 300 milliárd bahtos (8,3 milliárd USD) növekedés a minisztérium kkv-k fejlesztésére vonatkozó stratégiai ütemtervének része. Jelenleg a kkv-k 6,3 ezermilliárd (181 milliárd USD) baht bruttó hazai terméket állítanak elő, ami a GDP 35,2%-ának felel meg. A javasolt ütemterv ezt az értéket a következő évben 36%-ra kívánja emelni, hogy végül 2027-re elérje a GDP 40%-át, ami további 500 milliárd bahtos (14 milliárd USD) növekedést jelent. Ez az ambiciózus terv kilenc stratégiából áll, amelyek célja a kkv-k jövedelmének növelése. Ennek érdekében a kkv-k ismereteinek és készségeinek bővítését célzó képzéseket fognak indítani; franchise-lehetőségeket hoznak létre munkahelyteremtés céljával a munkanélküliek, a kezdő vállalkozók és a társadalombiztosítási rendszer 33. szakasza alá tartozó családok számára. Egy további stratégia a belföldi költsékeztést fogja fellendíteni a közösségi termékek és a kkv-termékek népszerűsítésével a több mint 2,5 millió külföldön munkavállaló thai állampolgár körében. A kormány azt is tervezi, hogy a földrajzi árujelzővel ellátott termékek ismertségét mind nemzeti, mind nemzetközi szinten növeli, és a jelenlegi 193 terméken kívül további 20 terméket kíván bejegyeztetni. Emellett a tervek között szerepel a mezőgazdasági termékek – beleértve a növénytermesztést, a kertészetet és az állattenyésztést – árainak kiegyensúlyozása, valamint a kisboltok korszerűsítése az értékesítési pontrendszerek segítségével. Az intézkedések által javulni fog a boltok irányítása, javul a megjelenés, bővülnek az online értékesítési csatornák, és elősegítik a tisztességes versenyt. Az ütemterv magában foglalja a helyi kkv-k növekedésének ösztönzését a KKV-GP kormányzati közbeszerzési rendszeren keresztül, amely lehetővé teszi a kisvállalkozások számára, hogy miközben versenyeznek a piacon együtt is működjenek a közszférával. Emellett a terv az e-kereskedelmi szabványok létrehozására is törekszik a regisztráció előmozdításával és a DBD Registered és DBD Verified védjegyek biztosításával az üzleti hitelesség érdekében. A kilencedik stratégia Thaiföldet az ékszer- és drágakőipar globális központjává célozza tenni, amely a kkv-k számára jelentős ágazat. E stratégiákkal összhangban a minisztérium a 2024 március végén Bangkokban megrendezendő Thai KKV Power Expo megszervezésére is ügyel. Az expó platformot fog biztosítani a kkv-k számára, hogy bemutathassák és eladhassák termékeiket. A rendezvényen lesznek szemináriumok a kkv-k számára kulcsfontosságú témákról, üzleti találkozók, valamint a pénzügyi hozzáférést megkönnyítő tevékenységek is.

Forrás: [“นภินทร” สั่งลุย 9 โรดแมป เพิ่มจีดีพี SMEs 3 แสนล้าน ปี 67](#)

A külföldi kamarák támogatják az FDI-barát alkotmánymódosítás tervezetét a Fülöp-szigeteken

Justine Irish D. Tabile, Business World, 2023. december 17.

Az amerikai, a brit és a német kereskedelmi kamara is támogatásáról biztosította a Fülöp-szigeteki Kongresszusban tárgyalt javaslatot, amely az 1987-es alkotmány gazdasági rendelkezéseinek jövő évi módosítására irányul, hogy több közvetlen külföldi befektetés (FDI) áramoljon az országba. Az alkotmány 12. cikke 40%-ban korlátozza a külföldi föld- és üzleti tulajdonjogot, míg a fennmaradó 60% kizárólag a Fülöp-szigeteki állampolgárok vagy vállalatok számára van fenntartva. Ebb Hinchliffe, a Fülöp-szigeteki–Amerikai Kereskedelmi Kamara (AmCham) ügyvezető igazgatója elmondta, hogy a Kamara mindig is javasolta a tulajdonosi korlátozások eltörlését. „Ha a hatályon kívül helyezés nem lehetséges, támogatjuk azokat a javaslatokat is, amelyek az 'amennyiben a törvény másként nem rendelkezik' kifejezés beillesztésére irányulnak, hogy a Kongresszus megvitathassa és elfogadhassa a reformokat”. A Fülöp-szigeteki Brit Kereskedelmi Kamara ügyvezető igazgatója, Chris Nelson elmondta, hogy a Kamara úgy véli, hogy a 60-40%-os tulajdonosi hányad miatt egyes külföldi befektetők vonakodnak a befektetéstől. Szerinte meg kell vizsgálni bizonyos iparágakat, amelyekben alacsony a külföldi részvétel. Stefan Schmitz, a Német-Fülöp-szigeteki Kereskedelmi és Iparkamara (GPCCI) elnöke pedig úgy fogalmazott, hogy „...a korlátozások enyhítése jelentősen növelni fogja a befektetések rugalmasságát, ami kulcsfontosságú a jelentős FDI-beáramláshoz, ami várhatóan nemcsak számos munkalehetőséget teremt a filippínók számára, hanem elengedhetetlen ahhoz is, hogy a Fülöp-szigetek megőrizze versenyelőnyét a gyorsan fejlődő ASEAN-piacon belül”. Hozzá tette, hogy a reformok támogatása tükrözi a Német Kereskedelmi Kamara 2023 őszi üzleti kilátásokról szóló felmérésének eredményeit, amelyben a Fülöp-szigeteki gazdaságpolitikai feltételeket a német vállalatok elsődleges aggodalomra okot adó tényezőként nevezték meg. „A külföldi befektetőkre vonatkozó ezen gazdasági korlátozások enyhítését tehát olyan jelentős változásnak tekintjük, amely jelentős előnyökkel járhat üzleti közösségünk számára” – mondta Schmitz úr.

Forrás: [Foreign chambers express support for FDI-friendly charter amendments](#)



EURASIA
CENTER

► KÖZEL-KELET



Közel-Kelet

Szaúd-Arábia célja, hogy 2030-ra 557 milliárd riálra növelje az áruexportot

العربية, Al Arabiya, 2023. december 10.

Bandar al-Hurajf szaúdi ipari és ásványi erőforrásokért felelős miniszter elmondta, hogy Abdullah király gazdasági városa nagy arányban vonzotta az elektromos autó gyártókat, és a minisztérium együttműködik ezekkel a vállalatokkal az értékláncok fejlesztése érdekében. Al-Hurajf a múlt hét végén a 2024-es szaúdi költségvetési fórumon az „Al-Arabiya Business”-nek adott interjújában hozzátette, a cél az, hogy az ipari szektor hozzájárulását a GDP 15%-ára növeljék a jelenlegi 9%-ról. A miniszter elárulta, hogy Szaúd-Arábia célja, hogy 2030-ra 557 milliárd riálra növelje az áruexportot. Emellett a szaúdi kormány tárgyalásokat kezdeményez a különböző fémeket felvásárló országokkal, miközben azon dolgozik, hogy biztosítsa az ásványi anyagokkal való ellátást és ösztönözze a bányászati ágazatba történő beruházásokat.

Forrás: [السعودية تستهدف رفع الصادرات السلعية لـ 557 مليار ريال في 2030](#)

Egyiptom három éven belül liberalizálja földgázpiacát

العربية, Al Arabiya, 2023. december 10.

Kormányzati források feltárták Egyiptom azon szándékát, hogy teljes mértékben liberalizálja a földgázpiacot, és lehetővé tegye a magánszektor vállalatai számára, hogy három-öt éven belül külföldről importáljanak gázt saját maguk és mások számára. A források hozzátették, hogy azok a szervezetek, amelyek gázt kívánnak importálni, akár a magánszektorból, akár az egyiptomi gáztermelő vállalatoktól, engedélyt kapnak arra, hogy „cseppfolyósított vagy nem cseppfolyósított” szállítmányokat importáljanak külföldi piacokon keresztül. Egyiptomnak két földgáz-cseppfolyósító üzeje van, az első Idkúban, amely az Egyiptomi Cseppfolyósított Földgáz Társaság tulajdonában van, és a másik az olasz Eni, EGAS ami pedig az Egyiptomi Kőolajhatóság tulajdona. Utóbbi csak egy egységet tartalmaz, amelynek kapacitása körülbelül 750 millió köbláb naponta. A források rámutattak, hogy a gázt importáló vállalatok a szállítási tarifa megfizetése után használhatják az Egyiptomban rendelkezésre álló létesítményeket, feltéve, hogy a gáz garantáltan a helyi piac tényleges felhasználóihoz kerül, vagy külföldre exportálják. Hivatalos források szerint a gázpiac liberalizációja növeli az egyiptomi állam azon képességét, hogy a régió gázértékesítésének és kereskedelmének regionális központjává váljon, így a piaci igények kielégítése mellett magas bevételeket érjen el. Egyiptom az Izraelből importált gáz egy részét belföldi szükségleteinek fedezésére használja, és a többletet elsősorban Európába exportálja, de ez most a megnövekedett belföldi fogyasztás miatt megtorpant.

Forrás: [حصري- مصر تخطط لتحرير سوق الغاز الطبيعي خلال 3 سنوات](#)

A török gazdaságpolitikai intézkedések felkeltik a nemzetközi intézmények érdeklődését

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2023. december 08.

A nemzetközi intézmények és a külföldi befektetési bankok „pozitíva” módosították Törökországgal kapcsolatos kilátásaikat, köszönhetően az új gazdaságirányításnak és a török központi bank kemény monetáris és fiskális politikájának. Törökország központi bankja továbbra is küzd az infláció ellen, másrészt a gazdaságirányítás továbbra is hathatós lépéseket tesz a stabil növekedés elérése érdekében. A török központi bank és a gazdaságirányítás erőfeszítéseinek eredményeként a törökországi kockázati index (CDS) a májusi 700 bázispontról november 5-re 330 bázispontra csökkent, ami 35 hónapja a legalacsonyabb szint. Ezeket a fejleményeket a befektetők üdvözltek, és pozitív változást hoztak a nemzetközi hitelminősítő intézetek és befektetési bankok török gazdaság jövőjének megítélésében.

Forrás: [تركيا.. سياسات اقتصادية تثير اهتمام المؤسسات الدولية \(تقرير\)](#)

Kína adott otthont a kínai-szaúdi befektetési konferenciának

الشرق الاوسط, Asharq Al-Awsat, 2023. december 10.

December 7. és 12. között Kína adott otthont a kínai-szaúdi befektetési konferenciának Pekingben – közölte az SPA. A Beruházási Minisztérium a Kínai Gépek és Elektronikai Termékek Import- és Export Kereskedelmi Kamarával (CCCME) együttműködve szervezte meg az eseményt. A konferencia célja, hogy erősítse a Szaúd-Arábia és Kína között meglévő stratégiai partnerséget a befektetések, a kereskedelem és a gazdaság területén. Ez igazodik a szaúdi „Vízió 2030”-hoz, ami a stratégiai partnerségek megerősítésére, valamint a kereskedelmi és befektetési tevékenységek előmozdítására törekszik a különböző területeken. A konferencia támogatta a kínai „Övezet és út” kezdeményezést is, amelynek célja Ázsia Afrikával és Európával való összekapcsolása. Az eseményen több mint 700 résztvevő vett részt, köztük magas szintű kormányzati képviselők, vezető tisztviselők, vezérigazgatók, befektetők és vállalkozók. A fókuszban a befektetési lehetőségek és kezdeményezések áttekintése és megvitatása volt, amelyek célja a két ország közötti fokozott együttműködés előmozdítása.

Forrás: [الرياض ويكين توسعان نطاق التعاون التجاري والاستثماري](#)

Törökország: a dezinfláció elkezdődött és fel fog gyorsulni

Hürriyet Daily News, 2023. december 11.

Már most komoly bizonyítékok vannak arra, hogy a dezinfláció elkezdődött, és fel fog gyorsulni – mondta Mehmet Şimşek török pénzügyminiszter, hozzátéve, hogy ez 2024 második felében lesz láthatóbb. Az éves infláció a legfrissebb hivatalos adatok szerint az októberi 61,36%-ról novemberre 61,98%-ra gyorsult. A fogyasztói árak havi emelkedése azonban 3,43%-ról 3,28%-ra lassult. A jegybank előrejelzése szerint 2023 végén 65%-os, jövőre pedig 36%-os lesz az infláció. Şimşek elmondta, hogy az ország legfontosabb feladatai közé tartozik az árstabilitás elérése, a költségvetés, valamint a növekedés tartós egyensúlyának helyreállítása és a folyó fizetési mérleg hiányának csökkentése. Mindezekhez átfogó strukturális reformok végrehajtására, valamint szilárd politikák bevezetésére van szükség – jegyezte meg Şimşek.

Forrás: [Disinflation has begun and will accelerate, says Şimşek](#)



EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztsovjet térség**



Oroszország és a posztszovjet térség

Az örmény parlament ratifikálta a vámegyütműködési megállapodást Indiával Armenpress, 2023. december 11.

Az Örmény Nemzetgyűlés ratifikálta az Örmény Köztársaság kormánya és az India kormánya között a vámügyekben való együttműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról szóló megállapodást, amelyet még 2023. június 23-án írtak alá Brüsszelben. Ez a megállapodás alapot teremt az Örményország és India vámszolgálatai közötti együttműködés bővítéséhez és megerősítéséhez. A tervek szerint a vámügyekkel és az információcserével kapcsolatos ügyekben kölcsönös adminisztratív segítségnyújtási eljárást alakítanak ki, ami pozitív hatással lesz a vámszabályok megsértésének eseteinek azonosítására a két ország közötti áruforgalom során.

Forrás: [Парламент Армении ратифицировал соглашение о сотрудничестве в таможенных вопросах между Арменией и Индией](#)

Fehérorosz-vietnámi üzleti fórum a Vietnam Expo-n Belta, 2023. december 13.

A Vietnam Expo fehérorosz kiállítói üzleti programot szerveztek, többek között fehérorosz-vietnámi üzleti fórumot, B2B találkozókat és tárgyalásokat. A Beltopgaz vállalat képviselői tárgyalásokat folytattak a Vietnámi Kókuszszövetség vezetésével aminek eredménye egy együttműködési megállapodás aláírása volt. A Beltopgaz és a Vietnámi Kókusz Szövetség a biotrágyák gyártásában működik majd együtt. A felek a fehérorosz tőzegszubsztrátum kísérleti szállításáról állapodtak meg Vietnámba ami 500 fa termesztésére lesz elég. Mindezt tudományos kutatással kötik össze, amely fókuszában a gyümölcsök növekedési ütemének és minőségének ellenőrzésére lesz majd.

Forrás: ["Белтопгаз" будет сотрудничать с Вьетнамской кокосовой ассоциацией в производстве удобрений](#)

Kevesebb lett, de mégis rekord értékű az orosz aranykészlet

Alekszandra Szinyicina, Lenta, 2023. december 14.

Oroszország aranykészlete először haladta meg a 150 milliárd dollárt, és elérte a 151,9 milliárd dolláros rekordot, miközben fizikai értelemben 16 tonnával (2315 tonnára) csökkent a készlet. Ez a fémek világpiaci árának emelkedése miatt következett be. Novemberben Oroszország aranybefektetései 2,2 százalékkal nőttek, ami a modern történelem legmagasabb szintjét érte el. A korábbi rekord októberben született, akkor az ország aranytartalék készletét 148,7 milliárd dollárra becsülték. Szeptemberben az Orosz Föderáció rekordszintre – 2,36 ezer tonnára – növelte arany mennyiségét, ezzel megőrizve a világ ötödik helyét a legnagyobb aranytartalékkal rendelkező országok között. Ez ugyanakkor inkább érdekesség Szergej Kalasnyikov volt munkaügyi miniszter szerint, ugyanis Oroszország rekordarányú aranytartalékai nem jelentenek különösebb előnyt az ország fejlődése szempontjából, és nem teszik vonzóvá a külföldi befektetések számára.

Forrás: [Золотые резервы России впервые превысили 150 миллиардов долларов](#)

EU tagjelölti státuszt kapott Grúzia

civil.ge, 2023. december 14.

Az Európai Tanács úgy határozott, hogy Grúziának tagjelölt státuszt biztosít az Európai Unióba való belépéshez. A Tanács arról is határozott, hogy megkezdí a csatlakozási tárgyalásokat Ukrajnával és Moldovával, valamint tárgyalásokat kezd Bosznia-Hercegovinával, amint a tagsághoz szükséges intézkedések és feltételek megfelelő mértéke teljesült. Charles Michel szerint a döntés „egyértelmű remény jele népük és kontinensünk számára”. Azt is mondta, hogy ez egy "történelmi nap, amely megmutatja az Európai Unió tekintélyét és erejét". Az EU tagjelölti státusz igen fontos a grúz vezetés számára, ugyanis a közelgő választások során fontos fegyvertényként szól majd a regnáló párt és vezetője mellett.

Forrás: [Грузия получила статус страны-кандидата в члены ЕС](#)

Azerbajdzsánon keresztül exportálnák a megtermelt zöld energiát Európába a közép-ázsiai országok

Caliber.az, 2023. december 15.

A közép-ázsiai zöld energia exportjáról tartottak háromoldalú találkozót Bakuban. A találkozón a Közép-Ázsiából Európába Azerbajdzsánon keresztül történő villamosenergia-export kilátásairól volt szó. A fórumon a résztvevő felek, Azerbajdzsán, Kazahsztán és Üzbegisztán miniszterei közös nyilatkozatot fogadtak el, amely az energiacserével kapcsolatos kérdéseket vitatja, különös tekintettel a megújuló forrásokra, a zöld hidrogén és ammónia fejlesztésére és exportjára, a megfelelő infrastruktúra létrehozására irányuló együttműködésre és egyéb technikai ügyekre. A dokumentum szerint a felek megállapodtak abban, hogy vegyes vállalatot hoznak létre villamosenergia-exportra, és elkészítik a projekt gazdasági megvalósíthatósági tanulmányát. A Közös Közleménynek megfelelően a régióban található harmadik országok is részt vehetnek a projektben.

Forrás: [Азербайджан, Казахстан и Узбекистан договорились сотрудничать в сфере экспорта зеленой энергии](#)

Kis moduláris reaktorok épülhetnek Üzbegisztánban

Gazeta.uz, 2023. december 12.

A dél-koreai Hyundai Engineering fontolgatja a kis moduláris atomreaktorok építésének lehetőségét Üzbegisztánban. A vállalat együttműködési megállapodást írt alá a Koreai Atomenergia Kutatóintézettel (KAERI) a kis moduláris reaktorok (SMR – Small Modular Reactor) exportjával kapcsolatos együttműködésről. A társaság a hagyományos atomerőművekhez képest jobb gazdasági hatékonyságot mutatott ki. A memorandum szerint a KAERI feladata lesz a jövőbeli reaktorok terveinek kidolgozása és engedélyezése. A Hyundai üzletfejlesztési, finanszírozási, beszerzési és építési munkákban vesz majd részt. Üzbegisztán igen érdekelt az atomenergetikai fejlesztésekben. Jelenleg is több atomenergetikai projekt van fejlesztési stádiumban, ezekben nagyrészt a Roszatom is érintett.

Forrás: [Hyundai рассматривает строительство малых ядерных реакторов в Узбекистане](#)

Gyapottermesztésbe és -feldolgozásba fektetnének be kínai beruházók

kapital.kz, 2023. december 15.

A turkesztáni régió vezetősége a kínai Xinjiang Lihua Group vezérigazgatójával találkozott. A megbeszélésen megvitatták a gyapot termesztését a turkesztáni régióban, valamint az ehhez szükséges csepegtető öntözési technológia alkalmazását amelyet a kínai fél vállalna egy gyapotfeldolgozó üzem építése során. A megbeszélésen részletesen elemezték a gyapotklaszter fejlesztésének kérdését, a felek megállapodtak abban, hogy ismét találkoznak, és közös terepbejárást tartanak. A turkesztáni régió delegációja a kínai cég gyárait és gyapotföldjeit is felkeresi a tapasztalatcsere érdekében. A kínai beruházás sikeressége esetén a megtermelt termékeket exportra szánják.

Forrás: [Китайский инвестор намерен открыть завод по переработке хлопка в Туркестанской области](#)

Kazahsztán és Oroszország megállapodtak a német olajszállítmányokról

TASS, 2023. december 15.

Kazahsztán és Oroszország megállapodott abban, hogy 2024-ben 1,2 millió tonna olajat szállítanak Németországba a Druzsba olajvezetékrendszeren keresztül. „Jelenleg a felek, a Kazah Köztársaság és az Orosz Föderáció megállapodott arról, hogy ezen az útvonalon 2024-ig azonos mennyiségben – évi 1,2 millió tonnáig – műszakilag megvalósítható a szállítás” – áll a minisztérium közleményében. A múlt év végén a kazah, a német és orosz felek között a kazah olaj Transneft rendszeren keresztül történő szállításáról szóló megállapodások részeként állapodtak meg a tranzit volumen növelésének lehetőségéről. A szállítás az Atyrau - Szamara olajvezetéken keresztül történik a Druzsba rendszeren át a Schwedt finomító irányába Németországba.

Forrás: [Астана и Москва согласовали возможность поставки в ФРГ в 2024 году до 1,2 млн тонн нефти](#)

Tádzsikisztán és Malajzia statisztikai hivatalai az együttműködési lehetőségekről tárgyaltak

Avesta.tj, 2023. december 15.

A találkozóra az Egyesült Nemzetek Ázsia és Csendes-óceáni Statisztikai Intézete vezetőségi tanácsának 19. ülésének részeként került sor, amelyet Kuala Lumpurban tartottak. A találkozón szóba került a Tádzsik Köztársaság statisztikai hatóságai és Malajzia kormánya közötti kétoldalú együttműködés megkezdésének kérdése, a statisztikai adatok gyűjtése, elemzése és terjesztése terén szerzett tapasztalatcsere, valamint a profil szerinti képzésben részt vevő szakemberek bevonásának lehetősége. A felek arra a következtetésre jutottak, hogy az együttműködés formalizálásához kétoldalú együttműködési memorandum aláírása szükséges. Malajziai tartózkodásuk során a tádzsik statisztikai ügynökség képviselői több kétoldalú megbeszélést is tartottak a nemzetközi partnerekkel.

Forrás: [Руководители статистических органов Таджикистана и Малайзии обсудили сотрудничество](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@uni-neumann.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2023



© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720